

Notat

J.nr. MST-001-03105
Ref. FJE/MST - kirst/dep
Den 2. marts 2011

NÆRHEDS- OG GRUNDNOTAT

| *Revideret notat*

Kommissionens meddelelse om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv KOM(2010) 723 endelig samt udkast til rådskonklusioner om samme CION (2011) Doc **5984/11**

Resumé

Kommissionen har udsendt meddelelsen om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv med henblik på at tage et samlet overblik over strategien. Meddelelsen gennemgår den internationale udvikling samt de 20 foranstaltninger strategien indeholder, med henblik på at vurdere, om der er iværksat de nødvendige tiltag.

Det er Kommissionens opfattelse, at gennemførelsen af kviksølvstrategien er nået langt, og at næsten alle foranstaltninger er fuldført.

Der foreslås kun meget begrænsede nye konkrete tiltag fra Kommissionens side, hvorfor det vurderes, at meddelelsen ikke umiddelbart medfører konsekvenser for Danmark – hverken af lovgivningsmæssige eller økonomisk art. Der er ingen statsfinansielle konsekvenser ved meddelelsen.

Formandskabet har udsendt udkast til rådskonklusioner vedrørende vurderingen, hvori det anerkendes, at der er sket meget med hensyn til gennemførelsen af strategien, men at der også er muligheder for visse opstramminger.

Påvirkningen på miljøbeskyttelsesniveauet forventes at være neutral, idet hverken meddelelse eller udkast til rådskonklusioner indeholder konkrete reguleringsforslag.

1. Status

Kommissionen sendte den 7. december 2010 ovennævnte meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har ikke behandlet meddelelsen.

Formandskabet har 2. februar udsendt udkast til rådskonklusioner til medlemslandene.

Formandskabet har oplyst, at de forventer at rådskonklusionerne vil blive forelagt Rådet(miljø) til vedtagelse på rådsmødet 14. marts 2011.

2. Formål og indhold

2a. Kommissionens meddelelse

Den 28. januar 2005 vedtog Kommissionen meddelelsen til Rådet og Europa-Parlamentet om en fællesskabsstrategi for kviksølv. Strategien omhandler alle aspekter af kviksølvs livscyklus. Det vigtigste mål er at formindske risikoen for, at mennesker udsættes for kviksølv, og samtidig nedbringe kviksølvniveauerne i miljøet. Den beskriver 20 foranstaltninger, der skal gennemføres både inden for EU og på internationalt plan. Strategien blev positivt modtaget i Rådets konklusioner af 24. juni 2005 og i Europa-Parlamentets beslutning af 14. marts 2006.

Kommissionen havde til hensigt at "tage et overblik over den samlede kviksølvstrategi i slutningen af 2010", som anført i afsnit 11 i meddelelsen. Resultatet af dette overblik er fremlagt i denne meddelelse. Samtidig opfylder Kommissionen også sin pligt til at rapportere om udviklingen i multilaterale aktiviteter og forhandlinger om kviksølv i henhold til Forordning om forbud mod eksport af metallisk kviksølv og visse kviksølvforbindelser og -blandinger og om sikker oplagring af metallisk kviksølv.

Kommissionen har gennemgået den internationale udvikling samt de 20 foranstaltninger med henblik på at vurdere, om der er iværksat de nødvendige tiltag.

INTERNATIONAL UDVIKLING

Da kviksølv transporteres over lange afstande, kan risikoen for at både indbyggere og miljøet i EU udsættes for kviksølv ikke mindskes til et acceptabelt niveau alene gennem national lovgivning. Der er derfor behov for koordineret international handling for at løse kviksølvproblemet på en effektiv måde verden over. Det er målet med kviksølvstrategien, og der fokuseres i 7 af foranstaltningerne (foranstaltning 14-20) på støtte og fremme af internationale tiltag. EU har gentagne gange anmodet UNEP's styrelsesråd om at træffe beslutning om at indlede forhandlinger om et globalt juridisk bindende instrument for kviksølv. I februar 2009 besluttede styrelsesrådet endelig at nedsætte en mellemstatslig forhandlingskomité (INC), der har mandat til at udvikle et globalt juridisk bindende instrument, der dækker de fleste aspekter af kviksølvs livscyklus. Komitéens første møde fandt sted i Stockholm den 7-11. juni 2010, og det forventes, at processen er færdig i starten af 2013. Når det globalt juridisk bindende instrument er vedtaget, vil Kommissionen bedømme, hvorvidt det er nødvendigt at evaluere EU's kviksølvstrategi yderligere for at sikre, at den fuldt ud afspejler de nye internationale forpligtelser.

2005 STRATEGIENS GENNEMFØRELSE

Overordnet set er det Kommissionens vurdering, at der er sket betydelige fremskridt med gennemførelsen af de foranstaltninger, der blev vedtaget i 2005.

Formindskelse af emissioner

Foranstaltning 1 og 2: Gennemførelse af IFBF (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) og udarbejdelse af BREF (best available technique (BAT) reference dokument) dokumenter

I det nye direktiv om industrielle emissioner, der blev vedtaget den 8. november 2010 (IED), og som skal erstatte IFBF direktivet, styrkes BAT og BAT-relaterede grænseværdier. Disse skal nu vedtages af Kommissionen som BAT-konklusioner og kommer til at få retsvirkning. Det forventes at resultere i en fremskyndet udskiftning af kviksølvbaserede teknologier og en mindskelse af kviksølvemissionerne for en række industrisektorer, særlig cementproduktionen, non-ferro-metalindustriene, store fyringsanlæg, forbrændings- og kloralkaliindustrien. BREF for kloralkaliindustrien, store fyringsanlæg og non-ferro-metalindustrien undersøges pt. nærmere i tæt samarbejde med interessegrupperne.

Foranstaltning 3: Emissioner fra små kulfyrede forbrændingsanlæg

På baggrund af en undersøgelse fra 2005 anslås det, at denne kilde tegner sig for 16 % af de samlede kviksølvemissioner i EU. Som følge af konklusionerne henstillede Kommissionen i forslaget til IED, at grænsen for anvendelsen af bestemmelserne for store fyringsanlæg sænkes fra en samlet nominel indfyret effekt på 50 MW til 20 MW. Rådet og Europa-Parlamentet holdt dog fast i grænsen på 50 MW og indførte en klausul i direktivet, der pålagde Kommissionen at tage behovet for at kontrollere emissionerne, der ligger under denne grænse, op til fornyet revision og om nødvendigt fremlægge et lovforslag. Kommissionen vil følge op herpå.

Foranstaltning 4: Håndtering af tandfyldningsamalgam

Tandfyldningsamalgam udgør det næststørste forbrug af kviksølv i EU. Amalgamaffald fra tandpleje karakteriseres som farligt affald, og skal derfor behandles som sådan.

Kviksølvemissioner fra tandklinikker er også underlagt EU's vandlovgivning. Kviksølv klassificeres som et prioriteret farligt stof i henhold til vandrammedirektivet, og medlemsstaterne er forpligtede til på lang sigt at træffe foranstaltninger til at standse eller udfase emissioner, udledninger og tab af stoffet.

Formindskelse af udbuddet

Foranstaltning 5: Forbud mod eksport af kviksølv

Rådet og Europa-Parlamentet vedtog den 22. oktober 2008 forordning om forbud mod eksport af metallisk kviksølv og visse kviksølvsforbindelser og -blandinger og om sikker oplagring af metallisk kviksølv. Eksportforbuddet træder i kraft den 15. marts 2011.

Formindskelse af efterspørgslen

Tandfyldningsamalgam og måleudstyr spiller en særlig vigtig rolle, da de mængder kviksølv, der stadig findes i produkter, overvejende anvendes til dette formål.

Foranstaltning 6: brug af kviksølv til tandfyldningsamalgam

Eftersom nogle medlemsstater allerede har begrænset brugen af tandfyldningsamalgam væsentligt i de nationale sundhedsvæsen, og fordi tandfyldningsamalgam tegner sig for den næststørste brug af kviksølv i EU, har Kommissionen besluttet at foretage en livscyklusvurdering af kviksølvbrugen. Resultaterne af undersøgelsen forventes at foreligge i slutningen af 2011.

Foranstaltning 7: Måle- og kontrolapparaturer, som indeholder kviksølv

I 2007 blev der vedtaget begrænsninger for markedsføringen til private af visse måleinstrumenter med indhold af kviksølv. Direktivet indeholder en revisionsklausul om en mulig udvidelse af de gældende begrænsninger til også at gælde andre måleinstrumenter, der indeholder kviksølv.

En sådan udvidelse til også at gælde andre instrumenter inden for sundhedssektoren og måleinstrumenter til erhvervsmæssig og industriel brug er foreslået i september 2010 og behandles nu under REACH-forordningen.

Foranstaltning 8 og 10: Andre produkter og formål

Som følge af, at revisionen af miljødesigndirektivet i 2009 pålægger, at glødepærer udfases fra EU-markedet, er kviksølvindholdet yderligere reguleret i de stadig mere anvendte lavenergipærer i f.m. revision af RoHS-direktivet. Dermed blev grænseværdierne for indhold af kviksølv i sparepærer nedsat væsentligt.

Direktiv om udrangerede køretøjer (senest ændret i 2010) fastsætter et generelt forbud mod kviksølv i materialer og komponenter i køretøjer.

I henhold til det seneste direktiv om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører blev den størst tilladte mængde kviksølv i batterier og akkumulatører betydeligt sænket i sammenligning med det tidligere (ophævede) batteridirektiv.

Behandling af overskud og beholdninger

Foranstaltning 9: Opbevaring

Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forbud mod eksport af metallisk kviksølv og visse kviksølvsforbindelser og -blandinger og om sikker oplagring af metallisk kviksølv fastsætter, at kviksølv fra udvalgte store kilder, særligt i kloralkaliindustrien, betragtes som farligt affald og skal bortskaffes. Særlige kriterier for sikker opbevaring af metallisk kviksølv er under udvikling og forventes at blive vedtaget af Kommissionen i starten af 2011. Derudover har den europæiske kloralkaliindustri underskrevet en frivillig aftale, der forpligter den til udelukkende at sende overskydende kviksølv til oplagringsanlæg, der lever op til en række høje sikkerhedskrav. Indberetningspligten i henhold til forordningen giver Kommissionen mulighed for nøje at overvåge gennemførelsen af dette løfte.

Beskyttelse mod udsættelse for kviksølv

Foranstaltning 11: Kviksølv i fisk og skaldyr

De nationale myndigheder har udarbejdet en række detaljerede råd om indtagelse af kviksølv gennem fødevarer, som er meddelt Kommissionen (se også nedenfor under foranstaltning 12).

For yderligere at beskytte arbejdstagere, der udsættes for kviksølv, har Kommissionen vedtaget vejledende grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering for kviksølv og uorganiske divalente kviksølvsforbindelser.

Foranstaltning 12: Oplysninger om kviksølv i fødevarer

På baggrund af den viden, som Kommissionen indhentede under foranstaltning 11, offentliggjorde den et informationsnotat i 2008 om methyلكviksølv i fisk og fiskevarer. Notatet giver anvisninger om den maksimale mængde af visse fisk, som sårbare grupper (kvinder, der er gravide eller ammer, og små børn) bør indtage, som medlemsstaterne bør bruge som rettesnor, når de udarbejder råd til forbrugerne.

Forbedring af forståelsen

Foranstaltning 13: Prioriteringer inden for kviksølvforskningen

EU har siden 2005 finansieret en række forskningsprojekter, der behandler prioritering inden for kviksølvforskningen, herunder under det 7. rammeprogram og andre forskningsstøtteprogrammer. Desuden er EU's finansielle instrument for miljøet (LIFE) blevet brugt i f.m. kviksølv.

Støtte til og fremme af internationale foranstaltninger

Foranstaltning 14: Input til internationale fora og aktiviteter

EU støttede aktivt en række tiltag under det globale kviksølvprogram, som blandt andet førte til UNEP's styrelsesråds beslutning 25/5 i februar 2009.

I tillæg har Kommissionen og adskillige medlemsstater deltaget i en række internationale aktiviteter, der skulle oplyse om og finde løsninger på problemerne med kviksølvforurening.

Foranstaltning 15: Finansiering med henblik på at formindske kviksølvemissioner fra kulfyring i tredjelande

Kommissionen har bidraget med 1 mio. EUR til UNEP til udarbejdelse af et projekt om nedbringelse af kviksølvemissionerne fra kulfyring i energisektoren i f.eks. Kina, Indien, Rusland og Sydafrika.

Foranstaltning 16: Forudgående informeret samtykke til kviksølvimport

Forudgående informeret samtykke har allerede siden 2003 været obligatorisk for eksport og import af kviksølvforbindelser ved forordning om eksport og import af farlige kemikalier (Rotterdamkonventionen). Denne procedure blev også anvendt på import af kviksølvforbindelser, der anvendes som pesticider.

Foranstaltning 17: Protokollen om tungmetaller til UNECE's konvention om grænseoverskridende forurening over store afstande

EU og 20 medlemsstater er parter til protokollen om tungmetaller til UNECE's konvention om grænseoverskridende forurening over store afstande, og Kommissionen opfordrer på det stærkeste de medlemsstater, der endnu ikke har ratificeret protokollen, til at gøre det snarest muligt.

Foranstaltning 18: Støtte af UNEP's kviksølvprogram

Ifølge meddelelsen deltager Kommissionen i den rådgivende gruppe om det globale partnerskab vedrørende kviksølv og har formelt meldt sig ind i partnerskabet om "frigivelse af kviksølv i forbindelse med kulfyring", mens Tyskland og Italien er medlemmer af "forvaltning af kviksølvaffald" og "forskning i transporten af og fremtiden for kviksølv i atmosfæren".

Foranstaltning 19: Kviksølv i guldminesektoren

I 2010 vil Kommissionen bidrage med 1,5 mio. EUR til UNDP til oprettelse af "Guyana Shield"-faciliteten, som er en finansieringsmekanisme med flere donorer, der fokuserer på aktiviteter til sikring af økoregionen Guyana Shield. Den skal finansiere feltbaserede projekter om (blandt andet) risiciene ved ulovlig og ikke-reguleret guldminedrift udført af små guldminearbejdere (*garimpeiros*), der spreder sig i Fransk Guyana, Surinam, Guyana, Venezuela og Colombia.

Foranstaltning 20: Nedbringelse af det internationale udbud af kviksølv

Mandatet, som INC har fået af UNEP-styrelsesrådet i form af beslutning 25/5, omfatter blandt andet en nedbringelse af udbud af kviksølv, kapacitetsopbygning om miljøvenlig opbevaring af kviksølv og en nedbringelse af den internationale handel med kviksølv. EU har allerede bidraget til det samlede mål ved at vedtage forordningen om forbud mod eksport af kviksølv (se foranstaltning 5). I forhandlingsforløbet vil EU udforske, hvordan strategien bedst afspejles i et fremtidigt juridisk bindende instrument.

KONKLUSIONER

Det er Kommissionens opfattelse, at gennemførelsen af kviksølvstrategien er nået langt, og at næsten alle foranstaltninger er fuldført.

Der er nu et nyt retsgrundlag på plads til nedbringelse af kviksølvemissioner fra store punktkilder. Gennemførelsen af det nye direktiv om industrielle emissioner giver EU mulighed for at iværksætte de potentielt store nedbringelser af emissioner, som kan opnås ved anvendelse af de bedste tilgængelige teknikker (BAT). Dette vil dog kræve en ambitiøs gennemførelse og anvendelse i medlemsstaterne, som vil blive fulgt nøje og støttet af Kommissionen.

Hvad angår anvendelse af kviksølv i produkter, arbejdes der fortsat på at udvide de eksisterende restriktioner for visse måleinstrumenter til at omfatte yderligere instrumenter inden for sundhedssektoren, herunder blandt andet blodtryksmålere og instrumenter til erhvervsmæssig og industriel brug.

Kommissionen understreger, at det er nødvendigt at efterforske tandfyldningsamalgam yderligere. Kommissionen vil derfor i 2011 påbegynde en undersøgelse, der skal vurdere problemet i detaljer under hensyntagen til alle dele af livscyklusen.

Kommissionen mener, der vil være fokus på internationale foranstaltninger i de kommende år, da EU-lovgivning alene ikke kan sikre EU-borgere og miljøet en effektiv beskyttelse. Kommissionen vil derfor fokusere sine bestræbelser på forhandlingerne om et globalt juridisk bindende instrument om kviksølv under UNEP's ledelse. I den sammenhæng har EU meget at tilbyde i og med, at der allerede er effektive instrumenter på plads i EU. Når det internationale instrument har taget form, vil Kommissionen vurdere, hvilke aspekter af kviksølvs livscyklus, der kræver yderligere handling på EU-plan, herunder hvorvidt der er behov for yderligere lovforslag. Dette skal ske under hensyntagen til den fornyede undersøgelse i 2013 af forordningen om forbud mod eksport af kviksølv og andre fremskridt i strategien. Særligt fokus vil være på de i konsulentundersøgelsen foreslåede ekstra import- og eksportrestriktioner, som skal vurderes igen på baggrund af de internationalt forhandlede forpligtelser.

2b Formandskabets udkast til rådskonklusioner.

Formandskabet har fremsendt udkast til rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv den 2. februar 2011.

Udkastet til rådskonklusioner understreger Rådets vilje til at gøre noget ved kviksølvproblemet både indenfor EU og i forbindelse med de globale forhandlinger om en kviksølvkonvention og i den forbindelse vise lederskab. Rådet byder review'et velkommen og anerkender de fremskridt, der allerede er gjort i forbindelse med kviksølvstrategien fra 2005, herunder forbuddet mod eksport af metallisk kviksølv, sikker opbevaring samt restriktioner mod måleinstrumenter til private. Samtidig peges på nødvendigheden af en undersøgelse af mulighederne for en udvidelse af eksportforbuddet til også at omfatte andre kviksølvforbindelser og produkter indeholdende kviksølv.

Der peges endvidere på, at Kommissionen snarest og senest ved udgangen af 2011 bør have undersøgt mulighederne for permanent opbevaring af kviksølv, og byder Kommissionens hensigt vedr. en livscyklusanalyse af amalgam kviksølv velkommen. Rådet ønsker dog denne undersøgelse udvidet til også at omfatte batterier indeholdende kviksølv og i den forbindelse overveje tiltag i forbindelse med disse anvendelser. Rådet opfordrer medlemsstaterne til at gøre en indsats for at indsamle amalgamaffald fra tandlægeklinikker.

I forbindelse med implementeringen af det nyligt vedtagne direktiv om industrielle emissioner (IED) opfordres Kommissionen til snarest at udvikle BAT-konklusioner (Best Available Techniques) for fx chlor-alkali industrien, cementindustrien, produktion af jern og stål, store forbrændingsanlæg som kulanlæg og affaldsforbrændingsanlæg m.m. Rådet inviterer medlemsstaterne til at fremskynde afviklingen af chlor-alkali anlæg med brug af miljøgodkendelser eller anden lovgivning for at opnå en hurtigere udfasning end den frivillige aftale med industrien om udfasning i 2020. Medlemsstaterne opfordres også til at overveje udfasning af andre industrielle teknologier, hvor kviksølv bruges som katalysator.

3. Nærheds – og proportionalitetsprincippet

Idet der er tale om en meddelelse samt udkast til rådskonklusioner, er det ikke relevant at foretage en vurdering af nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Den nye meddelelse indeholder forslag om, at der skal udarbejdes en livscyklusvurdering af amalgam. Forbruget af amalgam til tandfyldninger er beskedent i Danmark ikke mindst på grund af en omlægning af tilskudssystemet for amalgamplomber i 2008 samt generel modvilje mod brugen.

Da hverken meddelelsen eller rådskonklusionerne indeholder ellers konkrete nye tiltag, vurderes det, at meddelelsen eller rådskonklusionerne ikke umiddelbart vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Statsfinansielle konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle konsekvenser forbundet med meddelelsen eller konklusionerne.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der er ingen samfundsøkonomiske konsekvenser af meddelelsen eller konklusionerne..

Gældende dansk lovgivning og meddelelsen/konklusionernes lovgivningsmæssige konsekvenser

EU regler på de berørte områder er implementeret i dansk lovgivning, herunder fx:

Rådet og EU-Parlamentet har den 8. november 2010 vedtaget det nye direktiv om industrielle emissioner, IED, og Danmark har nu 2 år til at implementere reglerne. Dette er uafhængigt af meddelelsen og de foreslåede rådskonklusioner. Allerede nu er der dog grænseværdier på fx affaldsforbrændingsanlæg, hvor der løbende foretages kontrolmålinger. Derudover er der nationale regler for krematorier, hvor der skal renses for kviksølv.

I Vandrammedirektivet er kviksølv et prioriteret stof, og direktivet er implementeret i Miljømålsloven. Her er bl.a. udledning af amalgam til tandfyldning og andre udledninger til vandmiljøet berørt.

Måle- og kontrolapparater samt andre produkter og anvendelser er omfattet af den danske bekendtgørelse om forbud mod import, salg og eksport af kviksølv og kviksølvholdige produkter. Denne bekendtgørelse regulerer ligeledes selve brugen af amalgam til tandfyldning

Med hensyn til affald og opbevaring er EU-reglerne bl.a. implementeret i affaldsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om deponeringsanlæg, mens bilskrotbekendtgørelsen implementerer direktivet om udrangerede køretøjer.

Da hverken meddelelsen eller rådskonklusionerne indeholder ellers konkrete nye tiltag, vurderes det, at de ikke umiddelbart vil medføre lovgivningsmæssige ændringer i Danmark.

Beskyttelsesniveauet

Meddelelsen samt udkast til rådskonklusionerne vurderes at have en neutral påvirkning på beskyttelsesniveauet, idet der ikke er tale om egentlig regulering.

5. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i almindelig høring med frist til 21. februar 2011.

Følgende bemærkninger er fremkommet:

LWF (indsamler og oparbejder kviksølvholdige lyskilder) finder det vigtigt, at der skal bruges genvundet kviksølv frem for nyt, og fremhæver i den forbindelse, at deponering ikke må ske på bekostning af nyudvundet kviksølv.

3 F opfordrer til, at Kommissionen på internationalt plan snarest muligt presser på for, at andre lande gennemfører minimum samme foranstaltninger, som EU har gjort.

WWF (Verdensnaturfonden) anser det som særdeles vigtigt, at der i Danmark og EU er fokus på sammenhængen mellem kulraft og kviksølvudledning og opfordrer derfor til, at der fra dansk side lægges vægt på medlemsstaternes implementering af det nye direktiv om industrielle emissioner, samt på Kommissionens overvågning og opfølgning, herunder om de nye minimumsemissionsgrænser er tilstrækkelige og som tilsigtede fører til en reel mindskeelse af bl.a. kviksølv-emissionerne gennem anvendelse af de bedst tilgængelige teknologier. Samtidig fremhæves det, at kviksølvudledningen fra kulraftbaserede kraftværker viser vigtigheden af, at kulraft udfases til fordel for vedvarende energi som led i omlægningen til en miljømæssigt bæredygtig europæisk energiforsyning.

LO mener, at meddelelsen er alt for svag og foreslår, at der i stedet for forbud/regulering af hvert enkelt produkt(gruppe) bør gennemføres et generelt forbud i lighed med det danske. LO mener desuden, at der er tilstrækkelig viden til at gennemføre et forbud mod dental amalgam og knapcellebatterier, samt at Chlor-alkali anlæg med kviksølv ikke bør være tilladt fra 2015.

DANVA anser EU's kviksølv strategi som et nødvendigt og væsentligt redskab til at nedbringe forureningen med kviksølv og påpeger nødvendigheden af en indsats både hvad angår de diffuse kilder samt en indsats rettet mod specifikke punktkilder, herunder især brugen i dental amalgam. Det fremføres, at udfasning af kviksølv er en omkostningseffektiv metode til reduktion af tilledningen af kviksølv til afløbssystemer og vandmiljø, og på lang sigt er en EU baseret udfasning af dental amalgam afgørende for at håndtere den diffuse udledning af amalgam med hensyn til at opfylde Vandrammedirektivets miljøkvalitetskrav til kviksølv.

Socialministeriet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Dansk Fjernvarme, Arbejdstilsynet, Foreningen af Danske Flyrelaterede virksomheder (ADF), Rigsrevisionen, Forsvarsministeriet, Tandlægeforeningen, Kirkeministeriet (idet det bemærkes, at der allerede er danske regler for udledning af kviksølv fra krematorier) samt DTU Fødevareinstituttet har ingen kommentarer til meddelelsen fra Kommissionen.

6. Europa Parlamentets udtalelser

Europaparlamentet har ikke givet en udtalelse om forslaget.

7. Forhandlingssituationen

Meddelelsen er præsenteret af Kommissionen den 7. januar 2011, hvor der også var indledende drøftelser om det sæt rådskonklusioner, der forventes at kunne blive vedtaget på rådsmødet den 14. marts 2011. Udkast til rådskonklusioner har været behandlet i rådsarbejdsgruppen den 7., 18. og 24. februar 2011.

8. Dansk holdning

Den overordnede danske målsætning for kviksølv er, at belastningen af miljø og mennesker skal begrænses mest muligt, således at enhver tilsigtet brug af kviksølv på længere sigt så vidt muligt skal ophøre, dvs. substitution af kviksølv i produkter og processer. Desuden bør der arbejdes for, at utilsigtede emissioner af kviksølv så vidt muligt udfases.

Danmark vurderer, at meddelelsen fra Kommissionen ikke er ambitiøs nok til at opnå dette. Der er muligheder for at være mere konkret, fx med hensyn til forbud mod anvendelse af kviksølv i knapcellebatterier, hvor der har været alternativer på markedet i flere år. Derudover vurderes det, at Kommissionen burde være mere ambitiøs med hensyn til udfasning af amalgam, og ikke blot foretage en livscyklusanalyse. Danmark og Sverige har allerede restriktioner for anvendelsen af amalgam, og har arbejdet på at få regler indført på EU plan i flere år, uden held. Desuden bør der ses på mulighederne for at fremrykke - eller i det mindste gøre det obligatorisk tidligere end 2020 - at stoppe anvendelsen af kviksølv på klor-alkali anlæg.

Et supplerende oplagt tiltag kan være at forbyde eksport af artikler, der allerede er forbudt i EU; et punkt som Danmark har fremført tidligere under forhandlingerne om forordningen om eksportforbud m.v.

Kommissionen har i en konsulentrapport påpeget, at indsamlingen af kviksølvholdige artikler generelt i EU ligger på et meget lavt niveau. Danmark mener derfor, at det synes hensigtsmæssigt, at Kommissionen sammen med medlemsstaterne undersøger mulighederne for at forbedre dette.

Danmark vurderer ligeledes, at der bør indføres et generelt forbud mod kviksølv i artikler, dog med nødvendige undtagelser. Dette er på linje med gældende nationale regler.

Sådanne tiltag er nødvendige for at vise resten af verden, ikke mindst u-landene, at EU er villige til også at påtage sig forpligtelser til at skulle iværksætte nye tiltag og ikke kun bevare eksisterende regler. Et sådant signal vil forbedre EU's forhandlingsposition i forhandlingerne om kviksølvkonventionen.

Danmarks holdning vedrørende udkastet til rådskonklusioner ligger på linje med de vurderinger, der vedgår meddelelsen. Danmark vil derfor i de kommende forhandlinger om rådskonklusioner til opfølgning på meddelelse om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv arbejde ud fra denne holdning og fremsætte ændringsforslag til udkastet til rådskonklusioner, som forpligter til yderligere handling på ovenstående områder.

9. Tidligere orienteringer

Folketinget er tidligere blevet orienteret om sagen ved nærheds- og grundnotat, oversendt den 11. februar 2011.